

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра економіки, права та управління бізнесом

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня бакалавра
зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
за освітньою програмою
«Економіка та планування бізнесу»

на тему: «Економічне обґрунтування проекту створення центру
відновлювального лікування та реабілітації»

Виконавець:

студентка ФЕУП
Карась Аліна Ростиславівна

/підпис/

Науковий керівник:

ст. викладач
Каражия Едуард Андрійович

/підпис/

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. В сучасних умовах розвитку та ускладнення ринкових відносин важливого значення набуває розвиток підприємництва. Відкриття власного бізнесу – це достатньо непростий та ризиковий проєкт, який вимагає зваженого підходу та пильної уваги.

Одним з найбільш привабливих напрямів для реалізації підприємницького задуму є сфера послуг. Сфера послуг сьогодні – це одна з найперспективніших галузей економіки, що швидко розвивається. Вона охоплює торгівлю і транспорт, фінанси і страхування, комунальне господарство, освітні та медичні установи, шоу-бізнес тощо. У розвинутих країнах сфера послуг є найбільшим сектором економіки. У ній працює в середньому 65-75% зайнятого населення, на неї припадає 50% обсягів капіталовкладень, 63-74% ВВП.

Серед найбільш перспективних сегментів сфери послуг чільне місце займають спортивно-оздоровчі послуги, які є складовою загальної культури суспільства, засобом зміцнення здоров'я, розвитку фізичних, морально-вольових, інтелектуальних здібностей і гармонійного формування особистості людини.

Розвиток сфери спортивно-оздоровчих послуг робить суттєвий внесок в економіку багатьох країн, оскільки популяризація цієї галузі призводить до зростання потреби у спортивних спорудах і місцях, де можна займатися спор-том. У зв'язку з цим спостерігається збільшення кількості установ, що пропонують широкий спектр відповідних послуг: від стадіонів, спортивних залів і басейнів до спортивно-оздоровчих і реабілітаційних центрів.

Таким чином в сучасних умовах важливого значення набуває належне економічне обґрунтування відкриття реабілітаційного центру, який надаватиме певні послуги населення. Це й спричинило вибір теми даного дослідження та підтверджує його безперечну актуальність.

Економічні питання сфери послуг та проблему організації реабілітаційної діяльності в Україні досліджували такі науковці, як: А. Андрейченко, О. Баєва, І. Гасюк, Н. Доброва, В. Карпов, І. Леган, Ю. Мічуда та багато інших.

Мета дослідження – теоретичні, методичні та прикладні аспекти започаткування власної справи в сфері реабілітаційних послуг в місті Одеса. Виконання поставленої мети реалізується через послідовне вирішення таких завдань:

- дослідити основні теоретичні аспекти започаткування власної справи у сфері спортивно-оздоровчих послуг;
- вивчити умови організації та здійснення підприємницької діяльності в сфері послуг з фізичної реабілітації;
- сформулювати концепцію створення реабілітаційного центру та обґрунтувати вибір організаційно-правової форми новостворюваного бізнесу;
- проаналізувати конкурентне середовище на ринку послуг реабілітації в м. Одеса;
- провести SWOT-аналіз створюваного підприємства;
- сформулювати витрати на започаткування та функціонування бізнесу;
- спрогнозувати прибуток від реалізації реабілітаційних послуг;
- розрахувати показники економічної ефективності проєкту;
- проаналізувати можливі ризики при відкритті та функціонуванні реабілітаційного центру та запропонувати заходи щодо їх запобігання.

Об'єкт дослідження – процес обґрунтування доцільності створення реабілітаційного центру в місті Одеса.

Предмет дослідження – бізнес-проектування започаткування власної справи у сегменті надання послуг із фізичної та, зокрема, спортивної реабілітації.

Методи дослідження, які застосовувалися у роботі:

- діалектичний метод: на етапі збору, систематизації і обробки інформації;
- метод системного аналізу: для дослідження конкурентного середовища на ринку спортивно-оздоровчих та, зокрема, реабілітаційних, послуг;
- метод аналогії: для порівняння конкурентних переваг та недоліків реабілітаційних закладів різного формату та підпорядкування;
- метод статистичного аналізу: при визначенні ефективності діяльності реабілітаційного центру;
- SWOT-аналіз: для встановлення зв'язків між найхарактернішими для реабілітаційного центру можливостями, загрозами, сильними та слабкими сторонами;
- спостереження: моніторинг за діями конкурентів.

В процесі обробки інформації використовувався програмний продукт Microsoft Excel для створення таблиць і для розрахунку показників.

Інформаційна база дослідження: Закони України, законодавчо-нормативні матеріали Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України, офіційні дані органів державної статистики України, галузеві інструкції та нормативно-правові акти, фактичні результати діяльності підприємств салонів краси, результати маркетингових досліджень ринку спортивно-оздоровчих послуг та його реабілітаційного сегменту, публікації і монографічні видання вітчизняних а іноземних науковців.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота бакалавра складається зі вступу, трьох розділів, висновків та списку використаних джерел (44 найменувань). Загальний обсяг роботи становить 76 сторінок. Основний зміст викладено на 61 сторінках. Робота містить 18 таблиць, 7 рисунків.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі «Концепція організації бізнесу в сфері спортивно-оздоровчих послуг» розглядаються теоретичні засади започаткування власної справи: розглянуто бізнес-ідею започаткування власної справи; досліджуються нормативно-правове регулювання підприємницької діяльності в Україні в сфері надання спортивно-оздоровчих послуг.

У другому розділі «Аналіз доцільності створення реабілітаційного центру» проаналізовано зовнішнє середовище в сфері надання реабілітаційних послуг в Україні та визначені внутрішні конкурентні переваги створюваного реабілітаційного центру. Розраховано інвестиційні та операційні витрати на відкриття реабілітаційного центру.

У третьому розділі «Економічна оцінка ефективності функціонування реабілітаційного центру» спрогнозовано прибуток від функціонування реабілітаційного центру. Проведено оцінку економічної ефективності проекту. Проаналізовані можливі ризики та запропоновані заходи щодо їх мінімізації.

ВИСНОВКИ

Дослідження, проведене в кваліфікаційній роботі бакалавра дозволило дійти до наступних висновків:

1. У відповідності з КВЕД-2010 комерційна діяльність реабілітаційного центру «Фенікс» відноситься до: Класу 96.04 «Діяльність із забезпечення фізичного комфорту», котрий включає діяльність турецьких лазень, саун і парових бань, соляріїв, салонів для зменшення ваги тіла та схуднення, масажних салонів тощо; Класу 86.90 «Інша діяльність у сфері охорони здоров'я», котрий включає діяльність з охорони здоров'я людини, яка здійснюється не в лікарнях і не лікарями або стоматологами, зокрема діяльність медсестер, акушерів, фізіотерапевтів або іншого парамедичного персоналу у сфері оптиметрії, гідротерапії, лікувального масажу, трудотерапії, логопедії, хіроподії, гомеопатії, мануальної терапії, голковколювання тощо. Зазначені види діяльності можуть здійснюватися в клініках, які діють при фірмах, школах, будинках для осіб похилого віку та інших організаціях, що не є лікарнями, але мають власні консультаційні центри з місцями прийому пацієнтів.

2. З огляду на те, що кількість штатних працівників реабілітаційного центру «Фенікс» не перевищуватиме 10 осіб, є можливість обрати 2 групу платників єдиного податку. Також діяльність підприємства не передбачає використання реєстратора розрахункових операцій, адже ФОП-платники єдиного податку не застосовують РРО, якщо вони: знаходяться на першій групі платників єдиного податку; знаходяться на другій або третій групі платників єдиного податку та обсяг доходу протягом календарного року не перевищує 1 млн. грн.; не реалізують технічно складну побутову техніку.

3. Аналіз кон'юнктури ринку реабілітаційних послуг довів, що у 2014-2021 рр. спостерігалася виключно позитивна динаміка і загалом, за аналізований період обсяг ринку збільшився приблизно на 231 млн грн. або у 2,5 рази. На початку 2022 р. суб'єктів, що надають послуги з фізичної реабілітації працювало майже 300. І це при тому, що майже 30% ринку знаходиться в тіні (насамперед, масажисти та терапевти, що працюють на дому без створення суб'єкта підприємництва). Проте вказане збільшення відбувається не за рахунок сучасних реабілітаційних центрів, а завдяки приватним реабілітологам, кабінетам ЛФК в поліклініках або реабілітаційним групам в спортивних та фітнес клубах.

4. В результаті проведеного SWOT аналізу реабілітаційного центру були систематизовані сильні сторони проєкту, що пропонується, зокрема висока якість послуг; сучасні протоколи; вдале місце розташування; професійні реабілітологи; власна ринкова ніша; гнучкі ціни. Але в цей же час, до слабких сторін нами віднесено занадто вузька спеціалізація; відсутність відомості центру в спортивному світі; відсутність дорогого обладнання; відсутність умов для проживання.

5. Загальна сума початкових витрат складає 534,5 тис. грн. Джерелом стартових витрат виступають власні кошти автора бізнес-ідеї (25,4%), а також банківська позика (74,6%). Сума операційних витрат новостворюваного підприємства складає у середньому 149,3 тис. грн. щомісячно. Основною статтею видатків будуть витрати на персонал, адже успішність у цьому бізнесі залежить у першу чергу від персоналу. Витрати на оренду та забезпечення роботи реабілітаційного центру (споживання електроенергії, тепла, води), складають у сумі майже 15 % від загального обсягу витрат, і є другою за значенням статтею витрат. Починаючи із другого року функціонування клубу необхідно враховувати витрати на ремонт основних коштів і, насамперед тренажерів. Згідно з відомостями, отриманими від

продавців обладнання, вони складають в середньому близько 5 тис. грн. на місяць.

6. За умов надання вказаного обсягу послуг, валовий дохід має становити 209 тис. грн. на місяць. Слід зауважити, що на відміну від інших сегментів спортивно-оздоровчих послуг реабілітаційному центру не притаманна сезонність бізнесу. Тут немає а ні зменшення доходів у червні-серпні, а ні підвищення попиту у лютому-березні.

7. З даних балансу кеш-фло видно, що на протязі перших шести місяців реалізації проєкту баланс готівки на кінець періоду буде демонструвати позитивну тенденцію до збільшення, і складе -23948 грн. на кінець грудня 2022 року. Потім у 2023 році результат кеш-фло набуде позитивного значення і у червні 2027 року досягне значення 2512324 грн. Проєкт реабілітаційного центру «Фенікс» передбачає отримання позики в ПУМБ в межах тарифного пакету «Легкий» терміном на 12 міс. під 16 % річних.

8. Аналіз фінансових показників ефективності для реабілітаційного центру «Фенікс» свідчить про те, що всі вони знаходяться в межах нормативних значень. Зокрема, для підприємства, що працює на ринку спортивно-оздоровчих послуг, особливе значення мають показники рентабельності. Коефіцієнти рентабельності операційного та чистого прибутку на кінець проєктного періоду складуть майже 26 % що є прийнятним показником для нового підприємства у сфері послуг. Другою важливою групою показників, які свідчать про доцільність реалізації проєкту для інвесторів є величина прибутку. На кінець планового періоду рентабельність оборотних активів складе 27,7 %, що є показником відносно вигідного вкладення як для проєкту в сфері послуг в умовах сьогодення. Проєкт стає прибутковим починаючи з 2023 року. А сума чистого прибутку в останній півроку реалізації проєкту складе 329,8 тис. грн.

9. При ставці дисконтування 26% дисконтований період окупності проєкту становить 15 місяців, а індекс прибутковості 2,93. При цьому чистий приведений дохід складе 1196 тис. грн., що свідчить про те, що незалежний інвестиційний проєкт дозволяє збільшити капітал підприємства і його ринкову вартість.

10. Аналіз чутливості проєкту дозволив дійти висновку, що найбільш чутливим даний проєкт є до обсягів збуту. Запропоновано стратегію управління ризиками для реабілітаційного центру «Фенікс» яка включає в себе три основних етапи: Етап I: Визначення потенційних ризиків; Етап II: Оцінка тяжкості потенційних ризиків; Етап III: Розробка стратегій для пом'якшення потенційних ризиків.

АНОТАЦІЯ

Карась А. Р. «Економічне обґрунтування проєкту створення центру відновлювального лікування та реабілітації».

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня бакалавра зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» за освітньою програмою «Економіка та планування бізнесу». – Одеський національний економічний університет. – Одеса, 2022.

У роботі проведено економічне обґрунтування проєкту створення центру відновлювального лікування та реабілітації: розглянуто бізнес-ідею започаткування власної справи у перспективній сфері; надано економічну оцінку ефективності функціонування реабілітаційного центру. Проаналізовано конкурентне середовище у сфері відновлювального лікування та реабілітації, визначені внутрішні конкурентні переваги створюваного бізнесу.

Запропоновано проєкт створення центру відновлювального лікування та реабілітації. Сформовано стартовий капітал на реалізацію проєкту, розраховані поточні витрати та спрогнозовано прибуток. Здійснено економічне обґрунтування доцільності реалізації проєкту створення центру відновлювального лікування та реабілітації, охарактеризовані підприємницькі ризики.

Ключові слова: бізнес-ідея, реабілітація, ринок відновлювального лікування та реабілітації, проєкт, прибутковість, ефективність, ризик.

ANNOTATION

Karas A. R. «The economic justification of the project of creation of the medical center for rehabilitation».

Qualifying work on obtaining a bachelor's degree in the specialty 076 "Entrepreneurship, trade and exchange activities" for the educational program "Economics and business planning". – Odesa National Economics University. – Odesa, 2022.

The economic substantiation of the project of creation of the rehabilitative treatment and rehabilitation center is carried out in the work: the business idea of starting own business is considered; the economic estimation of efficiency of functioning of the rehabilitation center is given. The competitive environment in the field of rehabilitation and rehabilitation is analyzed, the internal competitive advantages of the created business are determined.

The project of creation of the rehabilitative treatment and rehabilitation center is offered. The start-up capital for the project implementation has been formed, current costs have been calculated and profit has been projected. The economic substantiation of expediency of realization of the project of creation of the rehabilitative treatment and rehabilitation center is carried out, the enterprise risks are characterized.

Keywords: business idea, rehabilitation, market of rehabilitative treatment and rehabilitation, project, profitability, efficiency, risk.